

meglett észrevételeket legyen szabad kiegészíteni azzal, hogy az elméleti síkon elhelyezkedett munkának az érdemes szerző részéről olyan folytatását várjuk, ahol e tárgykörnek — éppen nevelési szempontból annyira szükséges — gyakorlati feldolgozása is sorra kerül.

* * *

A sok jó gondolatra serkentő könyvnek minden tanári könyvtárban ott a helye; a könyv forgatása hasznot jelent minden nevelőnek.

Dr. Kováts József.

Hóman Bálint: Szent István és kora. (Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.)

Szent István ünnepi esztendejének legmélőbb befejezése és az első magyar királyról írt hatalmas biográfia, melyet középkori magyar történetírásunk egyik legkiválóbb kutatója és ismerője, a kitűnő történettudós, Hóman Bálint írt. A történetíró élelátásával, igazságkeresésével, bölcs mérlegelésével, józan tárgyilagosságával és a vallásos lélek hódolatával rajzolja meg a szent életű nagy király alakját, életét, eszméit és történelmi jelentőségét. Megelevenedik előttünk az országépítés csodálatos munkája, hűséges és plasztikus képet kapunk az ország népi összetételéről, gazdasági és társadalmi viszonyairól. Három évtizedes tudományos munka eredményeinek reflektorfényében úgy állítja eléink a magyar nemzet első királyát, hogy igaz mivoltában lássuk „az apostolt és egyházszervezőt, a népművelőt, az egységteremtőt és nemzetreformátort, a törvényhozót és államrendező, az országépítőt és honvédelmezőt, az igazi bírót és győzelmes hadvezért, a vármegyék és városok alapítóját, új magyar életformák bevezetőjét és nagy nemzeti célok kijelölőjét, a magyar gondolat és haladáseszmé megtestesítőjét,” hogy kilencszáz esztendő történeti távlatában is érezzük tanítását, ösztönzését, útmutatását és hitet, bizalmat és erőt meríthessünk ezekből mi és minden idők magyarja.

A magyar történetírásnak ezt a remekművét, mely világos és csiszolt stílusával az olvasók legszélesebb rétegei számára is kivételes élvezetet nyújt, minden magyar érzésű, kultúránkat szívén viselő embernek ismernie kell. A számos képmelléklettel gazdagított művet, jelentőségéhez méltó ünnepi kiállításban adta ki a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. Ára 8.— pengő.

VEGYESEK.

Pax Paedagogica. Már-már azt hittem, hogy a pedagógiai béke érdekében a N. Sz. 65—72. lapján megkockáztatott, alapjában jóhiszemű elmefuttatásom a pusztában elhangzott kiállítás sorsára jut, amikor kellemes meglepetésemre a 311—20. lapon megjelent közlemény erre alaposan rácafolt. Köszönettel vettem és érthető figyelemmel kísértem a t. szerzőnek széleskörű pedagógiai irodalmi tájékozottságra valló fejtegetéseit, amelyeknek során vélt igaza érdekében az új iskola hazai és külföldi fegyvertárából meritett érveket, idézeteket valóságos pergőtűzben szórta fel ellenem, aminthogy természetesen én is azokat a tanúvallomáso-

kat szólítottam sorompóba, amelyek saját álláspontomat legjobban támogatják. Hét lapon részletesen foglalkozik az „optikai csalódásom” okozta három „vadcsoportommal”, amelyeket elismerésre méltó készséggel, de szerinte elfogult, egyoldalú beállításban igyekszik megcáfolni, a nélkül hogy fejtegetéseimnek jó szándékú alaphangját, elismerné. Már most mitévő legyek? A contra után recontra, majd esetleg subcontra következnék: egyenként kellene az ellenvetésekre kitérnem, ami — úgy látom — aligha eredményezne egységes alapot és e folyóirat terjedelmére is károsan hatna vissza. E helyett beérem annak a kijelentésével, hogy azt, amit